

Dne 19. maja je bil zadet od sovražne granate in zastrupljene krogle Anton Ferk, doma iz Selnice ob Muri, župnija St. Ilj v Slov. gor. Umril je v vojaški bolnišnici. Pokopan je v Proseku pri Trstu. Bil je jako priden in vsem priljubljen mladenič. Do svojih mladih let je bil mizarški pomočnik. Še po smrti je bil odlikovan s križcem in srebrno kolajno.

Za domovino je daroval dne 24. oktobra pri Boven svoje mlado življenje 21 let star mladenič Iv. Vučajnik, edini sin župana v Gaberju pri Dobovi ob Savi; bil je vzor vsem mladeničem v župniji, najljubša pot mu je bila v cerkev, kateri je izročil svoj zaslužek, prihranek 300 K.

Pri Trevizu na Laškem je padel dne 12. nov. Ivan Volovec, vrl mož, mizar v Mihelovcih, 35 let star, zapustivši ženo in tri nedorasle otroke. To sta 45. in 46. žrtve v dobovski župniji.

Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču smo zopet dosegli uspeh, in sicer na dveh mestih: ob izliva Piave in na črti zahodno od Piave v smeri mesta Asiage. Ob spodnjem toku Piave so Borojevičeve čete prodrele na zahodni breg reke in so se utaborile ob reki Sile (del izliva Piave) v bližini kraja Capo di Sile. — Na severni točki, t. j. med Piavo in Brento prodiramo proti jugu. Hecendorfove čete so zavzele celo vrsto važnih višinskih postojank. Vsled tega se je začela rahljati laška fronta med Brento in Piavo. Na laški strani so stopile v boj že prve angleško francoske čete. — V noči od 9. na 10. decembra je bila z angleškim torpednim strelom v Adriji potopljena avstrijska bojna ladja »Wien.« Posadko so večinoma rešili. Ladja je bila dolga 93,3 m, široka pa 17 m. Posadka je štela 441 mož. — Pri mestu Kanbré na francoskem bojišču so Nemci Angleže in Francoze potisnili nekoliko nazaj. — Sicer pa razum padca Jeruzalema na nobenem bojišču nič posebnega.

Premirje z Rumunijo. Orožni mir z Rusijo.

Ko je Rusija stopila z Avstrijo in Nemčijo v pogajanja za premirje, je Rumunija uvidela, da se mora vdati v neljub položaj in je sama — kar seveda kralju Ferdinandu ni ljubo — zaprosila za premirje, ki se je te dni že tudi sklenilo. Naše uradno poročilo z dne 10. decembra namreč poroča, da se je med rusko-rumunskimi in našimi četami, ki stojijo v prostoru med Dnjestrom in izlivom Donave, sklenilo premirje. Za čete, ki stojijo severno od Dnjestra do Severnega morja, pa je komisija, ki se posvetuje o premirju, sklenila samo orožni mir do 17. decembra. Pogajanja za premirje na ruski fronti ugodno napredujejo in se bodo prihodnje dni nadaljevala na nekem kraju za rusko bojno črto. Do sedaj so se pogajanja vršila na nemški strani.

Kitajci in Japonci korakajo proti Rusiji.

Iz Stokholma brzojavljajo dne 8. decembra, da so kitajske čete vkorakale v rusko mesto Charbin v Mandžuriji, japonske pa v znano rusko pristanišče Vladivostok.

Še en sovražnik Nemčije.

Ameriška ljudovlada Ekvador je pretrgala diplomatske zveze z Nemčijo. Ekvadorska vlada je dala zapleniti nemške ladje, ki so bile zasidrane v ekvadorskih lukah.

Vstaja na Portugalskem.

Dne 5. decembra je na Portugalskem izbruhnila vstaja. Središče vstaje sta bili mesti Lizbona in Oporto. Prekucuske čete so v 48urnem boju pred mestom Lizbona premagale vladne čete. Dosedanja vlada, ki je bila sestavljena deloma iz monarhistov — pristašev stranke, ki se zavzema za zopetno upostavitve kraljestva — je odstopila. Novo vlado so sestavili pristaši struje, ki je za zvezo z Anglijo. Izdal so oklic na portugalsko ljudstvo, v katerem pravijo, da se hočejo boriti za obstoj portugalske ljudovlade in ob strani stare zaveznice Portugalske — Anglije.

Nemčija izgubila vse kolonije.

Nemška posadka, ki je dosedaj branila zadnji del naselbine Nemšva Vzhodna Afrika, se je morala umakniti pred sovražno premočjo ter tako

tudi to kolonijo prepustiti Angležem. Tako je Nemčija izgubila vse kolonije do zadnjega kosa.

Škof Jeglič o jugoslovanskem vprašanju.

Ljubljanski škof je v »Domoljubu« z dne 6. decembra objavil pismo vernikom, v katerem sodi o jugoslovanskem vprašanju in njegovi rešitvi tako-le:

»Naši najboljši možje so prepričani, da na jugu Avstrije ne bo miru, dokler bodo vsenemške stranke mogle Slovence kratiti njihove narodne pravice in brezobzirni Madžari z vso silo tlačiti Hrvate in Slovence, ki prebivajo na Ogrskem in na Hrvatskem. Vsenemci in Madžari saujejo nova nasilstva in nam očitno groze, ne le na shodih, ampak celo v državnih zbornicah. Zraven teh so se oglašili še drugi naši sovražniki, ki hočejo nas Slovence in Hrvate odtrgati od naše ljubljene, od naše preslavne habsburške vladarske rodovine, od našega nad vse čistanelega cesarja Karla!

V teh okoliščinah so bili prepričani in so še najboljši možje, da miru in pravice ne bo, dokler bomo mi zvezani z Nemci, Hrvati pa z Madžari. In ker je na Dunaju odsek, ki prenaša ustavo, so vsi jugoslovanski poslanci skupno podali izjavo, da mi avstrijski Slovenci, Hrvati in Srbi hočemo biti popolnoma ločeni od Nemcev in Madžarov ter združeni biti v skupno državo v mejah Avstrije in pod žezlom naših Habsburžanov.

Tudi jaz sem s polnim prepričanjem to izjavo podpisal ter branil njo in sebe na Dunaju. Pa tudi vem, da zadovoljni Jugoslovani bodo najbolj čvrsta in zvesta obramba Avstrije na jugu in ob Jadranskem morju zoper vse njene smrtno sovražnike.

Veste, kdo ne mara za Avstrijo, ne mara za naše cesarje? Najbolj zagrizeni sovražniki so brezbožni prostozidarji, ki sovražijo Boga in Cerkev katoliško. Ker je Avstrija še edina katoliška država in ima vladarje zveste katoliški Cerkvi in sv. Očetu, zato jo hočejo razdreti. Dokler je pa ne morejo, jo slabe s tem, da v njej hajskaajo narod zoper narod, da v njej podpihujejo peklenško mednarodno sovražstvo. Mi pa hočemo imeti močno Avstrijo, s studom odbijamo od sebe njene sovražnike, pravico hočemo za vse narode v Avstriji, pravico pa tudi za nas avstrijske Slovence na jugu.

Vse to sem Vam natanko pojasnil, da Vas ne zbežajo besna nasprotovanja v tem oziru, posebno od strani nam krivičnih vsenemških strank in brezobzirnih Madžarov, in prepriči, ki so se žalibog zanesli tudi po Hrvatskem in po Bosni.

Državni zbor.

V državnih zbornicah se je v sredini seji nadaljevala razprava o nagodbi z Ogrsko. Češki socialdemokratski poslanec Tušar je podal izjavo, da v češkem narodu ni nobene stranke, ki bi si ne želela samostojne države, s katero bi bili tudi združeni poltretji milijon Slovkov, ki se nahajajo pod madžarskim jarmom na Ogrskem. Ko je še govoril ministrski predsednik o uvozu živine in mesa iz inozemstva, se je vršilo glasovanje o nagodbi. Zbornica je s 188 glasovi proti 165 glasovom sprejela zakonsko predlogo o nagodbi. Proti nagodbi so glasovali Čehi, Jugoslovani in socialni demokratje. Rusini so pa pred glasovanjem zapustili zbornico. Prihodnja seja bo sklicana pismenim putem. — V isti seji je tudi bilo vloženi več vprašanj, predlogov in interpelacij. Poslanec dr. Verstovšek je stavil predlog, v katerem poziva vlado, da naznani zbornici vse tajne dogodbe in naredbe glede izvažanja živine in mesa ter vse tajne pogodbe v zadevi nagodbe med Avstrijo in Ogrsko. Pozival je nadalje vlado, da stori odločne korake pri ogrski vladi, da se prebivalstvo enakomerno oskrbi z živili, da se zopet upostavi popolna prometna prostost med obema državama polovicama. V drugi svoji interpelaciji je pozival vlado, da se zgradi železniška proga Krapina do štajerske meje in zveže s progo Grobelno—Rogatec, in še več drugih železniških prog ter končno zahteval, da se napravijo ugodnejše železniške zveze na progi Zidanmost—Zagreb. — Poslanec dr. Verstovšek, Pišek in Roškar so stavili interpelacijo do ministra za ljudsko prehrano v zadevi rekvizicij na Slovenskem Štajerskem, ker se prebivalstvu ne pusti zadostne množine žita. Interpelacija poziva ministra, naj da političnim oblastim stroga navodila, da se mora pustiti kmetu prepisana množina žita za preskrbo delavcev. — Poslanec dr. Benkovič in tovariši so stavili interpelacijo, v kateri zahtevajo, da se Štajerska in Kranjska izloči iz vojnega ozemlja in da se vsled tega odpravi cenzura pisem, brzojavk in drugih poštnih posiljatev, kar sedaj močno ovira promet, da se odpravijo razne prometne težkoče na železnicah in da se zboljšajo razmere glede preskrbe prebivalstva. — V delegacijah je v vojnem odseku imel vojni minister govor, v katerem je podal sliko o stanju in razvoju naše armade tekom vojne. Omenil je veliko delo za armado v zaledju ter naglašal, da je armada sedaj z vsem potrebnim dovolj preskrbljena. Nadalje je navedel, da je sedaj v naši državi 1½ milijona vojaščne oproščenih. V vojni službo je bilo poklicanih 10.000 zdravnikov. Naši sani-

teti se imamo zahvaliti, da se je uspešno preprečilo razširjanje raznih vojnih nalezljivih bolezni. Jetičnih vojnih oseb je sedaj 45.000, invalidov pa 200.000. Od vseh ranilencev se jih 85% zopet porabi za vojno službo, 10% jih je sposobnih za delo, 5% je pa takih, ki so res invalidi. V raznih vojaških bolnišnicah je zaposlenih 7000 sester in 15.000 strežnic. Vojnih vjetnikov se nahaja v naši državi 10.000 častnikov in 1.750.000 mož. Zanimivi so sicer ti podatki, toda še bolj bi bili zanimivi, ako bi nam bil vojni minister tudi povedal, koliko naših vojakov je padlo in koliko se jih nahaja v vojnem vjetništvu. A hvaležni bi mu tudi bili, ako bi nam bil povedal, kako se vojaški oproščenci porazdelijo na Slovence, na kmetstvo in meščansko prebivalstvo. Ako bi nam bil to povedal, bi mi Jugoslovani in naš jugoslovanski kmet ne bil na prvem, ampak prav na zadnjem mestu, pač pa bi prednjačil glede števila padlih in ranjenih.

Podružne novice.

Duhovniška vest. O. g. Alojzij Mešiček, kaplan v Kamnici pri Mariboru, je premeščen v Kapelo.

† Viljem Pfeifer. V Krškem ob Savi je v starosti 76 let umrl bivši slovenski deželni in državni poslanec Viljem Pfeifer. Vnetemu zagovorniku slovenskega kmeta svetila večna luč!

Imenovanje. Štajerski ozemni odbor je imenoval pomožnega uradnika deželne bolnišnice Franca Hribčnika kancelistom.

Za Jugoslavijo. Načelnikstvu Jugoslovanskega kluba na Dunaju se je poslala dne 5. dec. naslednja izjava: Občina Sv. Vid na Valdekom je v svoji seji dne 28. novembra 1917 soglasno sklenila sledečo izjavo: Z navdušenjem se pridružuje deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 za združenje Jugoslovancev v samostojno in neodvisno državo pod habsburško krono. Ravnotako se iskreno pridružuje blagim prizadevam sv. Očeta Benedikta XV. in našega presvitlega cesarja Karla I., da se čimprej konča strašna vojska in sklence pravičen in časten mir. Martin Tamše Jr., župan. — Za ujedinitenje avstro-ogrskih Jugoslovancev so se še nadalje izrekle občine Ceršak in Selnica ob Muri v šentiljski župniji ter Vurberg pri Ptujju. — Za deklaracijo sta se izjavili, kakor se nam še poroča ob sklepu uredništva tudi občini St. Ilj pod Turjakom in Mislinja pri Slovenjem Gradcu. Občini se soglasno pridružujeta deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja t. l. z odločno zahtevo samostojne države jugoslovanskega naroda pod vladjo Habsburžanov. Izjavi sta se poslali Jugoslovanskemu klubu. — Občinska odbora Grušovje in Vrholje pri Prihovi sta se v svoji seji dne 9. dec. pridružila deklaraciji Jugoslovanskega kluba in zahteva, da se izvrši zedinjenje. Sklep se je odposlal naravnost Jugoslovanskemu klubu.

Zahvala slovenskih vojakov našim poslanecem. Slovenski vojaki s fronte nam pišejo: Citamo »Slov. Gospodarju« in »Straži«, da naši poslanci res delujejo za nas, za naš narod, za naše pravo. Mi vojaki v strelskih jarkih se jim najiskreneje zahvaljujemo za njih požrtvovalno delo. Upamo, da bo Slovencev na svoji zemlji svoj gospodar. Bog živi naše jugoslovanske poslance! Bog živi njih načelnika dr. Korošca! Četovodja Tihe Tušek, desetnik. M. Prelog Jernej Uršelj, J. Pezdirc in na stotine drugih.

»Štajerčevi« podrepaniki. Na Ptujju je Linhart okoli sebe zbral nekaj možakarjev iz ptujске okolice, katerim je pripovedoval, kako vzorno se gospodari v ptujskem okraju in kako kvarljiva je za slovensko ljudstvo združitev Slovencev, Hrvatov in Srbov v eno državno enoto pod habsburškim žezlom. Možakarji-nemškutarji so prikimali ali pa zadremali in sprejeta je bila resolucija, ki jo je sedaj Linhart razširil po nemških časniki kot pesek za nemške oči. Pa ne bo nič pomagalo. Nemei vendar niso več tako neumni, da ne bi vedeli, da nemškutarji ne morejo soditi in odločevati, kaj je nam Slovenec in prid in kaj v škodo. Sodba našega ljudstva je ta, da je največja škoda za naš narod in za celo našo državo zagrizeno in požrešno vsenemštvo, s katerim so prešinjani nemški nacionalci raznih strank in tudi izdajice slovenskega naroda, obžalovanja vredni nemškutarji. Kako žalostne postave so ti »Štajerčevi« podrepaniki, ki so se dne 8. decembra zbrali v Ptujju, že iz tega sledi, ker niso objavljena imena tistih »občinskih predstojnikov okoli 50 občin ptujskega okraja«, ki so podpisali omenjeno protijugoslovansko izjavo. Naše občine, ki se pridružujejo naši jugoslovanski deklaraciji, se ne skrivajo za splošno označbo brezimnih predstojnikov brezimnih občin, temveč jasno in javno povedajo svoje ime. »Štajerčev« podrepaništvo pa se skriva, ker ga je sram slovenske javnosti na Spodnjem Štajerskem. Kakšne vrednosti so ti nemškutarjski iziavaši in njihove izjave, dokazuje pohvalna izjava teh nemškutarjev za Orniga in njegovo blagonsno gospodarsko delo med vojsko. V čem je blagonsno delo ptujskega okrajnega zastopa, je dobro znano. Potezovanje za to, da bi se pri vojnih podporah na deželi postopalo bolj skopo, v mestih pa

tom, je c. kr. Kmetijska družba nujno naprosila c. kr. poljedelsko ministrstvo, da v korist domače živinoreje ustavi klanje subvencijskih bikov. Poljedelsko ministrstvo je v naše veselje to prošnjo upoštevalo, in je potom c. kr. namestništva z odlokom z dne 18. oktobra 1917, št. 39.661, prepovedalo klanje s sledenim utemeljevanjem: Upoštevaajo vedno težje postajajočo pripravo predpisane klavne goveje živine s strani c. kr. poljedelsko ministrstvo za svojo glavno nalogo, da vzdrži kakor je pač v sedanjih razmerah mogoče, obrat živinoreje, za kar je pa neobhodno potrebna plemenskih bikov. To uvažujoč, je poljedelsko ministrstvo že opetovano delovalo na to, da se plemenski biki kar se le da izrabijo za oplemenjenje in je v to svrhu delilo nagrade za daljšo rejo plemenskih bikov. C. kr. poljedelsko ministrstvo je torej z imenovanim odlokom odredilo, da se subvencijski biki za klanje sploh ne zahtevajo ali pa šele tedaj, če se je preje dobilo dovoljenje od c. kr. Kmetijske družbe in če je nedvomno dokazano, da so biki za oplemenjenje nesposobni. C. kr. namestništvo je, sklicujoč se na omenjeni odlok c. kr. poljedelskega ministrstva, političnim nižjim oblastvom naročilo, da se s spravo klavne živine zaposlene osebe primerno pouče in se poskrbi, da se ustreza ukazu c. kr. poljedelskega ministrstva.

Nadomestilo za rafija-ličje. Prihodnje leto rafija-ličja za trtno vez sploh ne bo več dobiti, ker je nam uvoz iz tujine popolnoma zaprt. Najboljše nadomestilo za rafijo, slamo in druga vezila je papirnati motvoz. Kdor si hoče naročiti večje množine papirnatega motvoza, naj se obrne na Zvezo gospodarskih zadrug za Štajersko v Gradcu. Najbolje je, če kmetijske podružnice ali občine skupno naročijo motvoz za svoje člane, oziroma občane.

Najvišje cene za jabolka. Izšla je nova ministrska naredba, ki določa sledeče najvišje cene za jabolka: Za jabolka pri prodaji na debelo za dobo do dne 31. januarja 1918 znašajo najvišje cene 98 K za 100 kg. Nadalje se določajo stroge kazni za slučajne prestopke zoper to naredbo.

Cene za les. Zveza avstrijskih lesnih veletrgovcev na Dunaju je sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklica: Hlodi mehki neotesani 45—65 K, trdi 60—112 K, mehke deske 64—120 K, trde deske 120—240 K, oglati ali otesani mehki hlodi 90—125 K. Za ostale vrste lesa ni bilo nastavljenih nobenih cen, ker je bilo blaga veliko premalo, popraševanje pa zelo živahno.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu ni bilo nobenega popraševanja po tujem hmelju ne letošnjega pridelka in tudi ne starih letnikov. Ker ni bilo nobene hmeljske kupčije za tuj hmelj, so ostale cene le samo na papirju in so se gibale med 130 in 160 K za 50 kg. Prekupci iz Nemčije so baje že pokupili vse zaloge tujega hmelja starih letnikov. Na Češkem nameravajo letos za eno tretjino znižati stanje hmeljskih nasadov; tudi na Moravskem in na Ogrskem bodo opustili več kakor polovico hmeljskih nasadov.

Razne novice.

Velika razstrelba v Halifaxu. V mestu Halifax v pokrajini Nova Šotlandija v Ameriki se je zgodila dne 7. t. m. velika nesreča. Trčila sta dva parnika, katerih eden — ameriški parnik naložen z municijo — je eksplodiral in s tem raztrosil požar v mesto Halifax. Z mestom so prekinjene vse telefonske in brzojavne zveze. Ogenj se je razširil preko izkrčevališča in sosednjih poslopj. Polovico richmondškega okraja, kjer se je dogodila nesreča, je bilo uničenega. Požar se traja dalje. Ceste so polne trupel, bolnišnice polne ranjenih. Nobena hiša ni neopokvarjena. Stvarno škodo cenijo na več milijonov dolarjev. Najbrže bo še le čez par dni možna zopet brzojavna zveza. Posebni vlaki z bolniškimi osebami in obvezanci so na potu iz Novega Jorka, Bostona in Portlanda. Tretjina mesta Halifax je v razvalinah. List „Daily Mail“ poroča iz Novega Jorka, da so čutili učinke eksplozije daleč v okolici Halifaxa. V Dartmouthu in ob obali zaliva je napravljene veliko škode. Največ oseb je bilo ubitih v okraju Richmond, ki sestoji ponajveč iz majhnih lesenih hiš in ozkih ulic. Razvaline hiš so strle ljudi. V sled strašne vročine plinov, ki so nastali pri eksploziji, se je vnel les. Število mrtvih se je moglo le približno določiti, ker so od celih družin preostale le izogljenele kosti. Trpljenje vseh, ki so brez strehe, veča še ostri mraz. Kraj, kjer je divjal požar, je zdaj pokrit z ledom. Po nekem poročilu lista „Daily Mail“ cenijo višji policijski komisar v Halifaxu število mrtvih nad 2000. Ranjenec je nad 5000. In še vedno najdejo nova trupla. Mesto Halifax šteje 41.000 prebivalcev.

Največja ženska na svetu umrla. V Sterzingu na Tirolskem je umrla v starosti 38 let znana Marija Fassnauer, ki je bila največja ženska oseba na svetu, kajti njena visokost je znašala 2 metra in 10 centimetrov in je bila brezdvomno največji velikan med ženskim spolom.

Dopisi.

Maribor. Naproseni smo, da objavimo: Dne 23. decembra ob 4h popoldne se vrši v Gambri-novi dvorani z dovoljenjem štajerskega namestništva božično obdarovanje ubogih begunskih otrok.

Prosimo blaga srca milih darov za najrevnejše otroke, ki daleč od svojega doma, najbolj potrebujejo naše pomoči. Zarek veselja, človekoljubja naj presejane ob tej priliki srca tudi teh ubožcev. Kolikor mogoče naj bodo obdarovani z jedli, cevji, šolskimi reči itd. Slavnostni vspeled obsega med drugim izraz udanosti do presv. vladarja z deklamacijami, glasbenimi proizvajanjmi, živimi slikami in h koncu tombola za otroke. Slučajni čisti donesek se bo določil za otroško vojno kuhinjo. Darila, tudi najmanjša, sprejema nabiralnica v Freihaus ulici 2.

Maribor. V »Panorami International« na Grajskem trgu se vidijo podobe ameriškega vojaštva in mornarice, vojne ladje oklopnjače, torpedi i. t. d. Vstopnina nizka. Priporočamo, da si ogledate te zanimivosti.

Hoče. Mlekarna v Hočah prosi svoje člane, da prejkoprej, najpozneje pa do 1. februarja 1918 plačajo svoje deleže. Nacelstvo.

Fram. Prihodnjo nedeljo, dne 16. decembra, po večernicah, se vrši v Aninem dvoru poučen shod našega Izobraževalnega društva. Govornik pride iz Maribora. Framčani in sosedje, pridite!

Fala. Dne 5. decembra je umrla po dolgi mučni bolezni gospa Frančiška Reinisch, rojena Jug, o-skrbnica v falskem gradu. Služila je celih 26 let g. grofu Zabeo. Pokojna je bila pobožna blaga žena in dobra mati štirih sinov; mož in starejši sin sta na vojnem polju. V zdravju je dala vsem lep zglede zvestobe in marljivosti, v hudi bolezni pa zglede potrpežljivosti in udanosti v božjo voljo. Z njo izgubijo re-veži veliko dobrotnico, družina dobro in skrbno gos-podinjo, sosedji in znanci pa modro in značajno pri-jateljico. Blagi rajniki naj sveti večna luč, težko pri-zadetim žalujočim pa naše sožalje!

Jarenina. Z ozirom na listino v predzadnji številki „Slov. Gospodarja“ nam pojašnjuje jarenin-sko šolsko vodstvo, da se ni treba obračati do ok-rajnega šolskega sveta, ker se je že samo obrnilo na okrajni šolski svet radi pomanjkanja kuriva. Gosp. šolski vodja je tudi sam stikal okoli Sv. Križa za drvami, a je še le sedaj dobil obljubljeni sežanj su-rovih drv. Opetovano je šolsko vodstvo zaprosilo od-pomoči (glede pomanjkanja kuriva) pri deželnem gos-podarskem uradu in posredovalo tudi pri maribors-kem okrajnem prehranjevalnem uradu, a zaman. V nezakurjenih šolskih prostorih pa se pouk ne more vršiti, ker se je bati za zdravje lahkoobolelih in si-abohranjenih šoloobiskujočih otrok.

Št. III v Slov. gor. Na Stefanovo priredi naše Bralno društvo veliko božičnico v dobrodelne name-ne. Predstava, petje, deklamacije in na koncu licit-acija božičnega drevesca. Vabimo domačine in so-seđe!

Središče. Zvezda mila je migljala in naš rod vodila je . . . S to pomenljivo pesmijo se je otvoril shod dne 9. t. m., ki je bil posvečen spominu naj-večjega Jugoslavana dr. Kreka. Da, on je bil naša zvezda, ki je vodil naš narod iz suženjstva ter mu kazal pot osvobodjenja. Slišali smo, kaj in kdo je bil dr. Krek, ne le kot navaden človek, ampak mož iz-rednih duševnih zmožnosti; slišali smo, kaj vse je storil za Jugoslavo, kako jih je zedinjal, bil je res pravi apostol našega naroda. Na sporedu je bila tu-di njegova pred 25 leti zložena proroška pesem „Po-dajmo roke si za spas domovini“ in več drugih točk. Nabrala se je precejšnja svota za njegov spomenik. Nanovo smo se navdušili za Tvoje velike ideje, z novimi močmi hočemo pomagati razširjanje teh idej, in glasno vnet pridružimo narodu Jugoslavije, ki kli-če srčno vnet: Slava, večna slava Tebi dr. Krek!

Rešnjik pri Zrečah. Vojak Martin Višnar je svojcem iz Rusije pisal dne 5. julija 1916. Mislili že smo, da ga ni več med živimi. Sedaj pa je prišlo dne 25. februarja letos pisano poročilo, s katerim poš-ilja pozdrave in pristavlja: Nahajam se v vojnem vjetništvu že 8 mesecev v guberniji Tobolsk, Sibiri-ja. Vjeli so me dne 28. junija 1916 v Galiciji, vas Zablato. Sem zdrav, hvala Bogu, in se mi ne godi preslabo. Samo Bog mi daj dočakat mir, da bi se ve-seli in zdravi videli v našem kraju. Rad bi veliko-kaj pisal, pa ne morem. Strašno žalujem za mojim krajem. Tukaj mi ni sila, delam pri kmetih, imam 5 goldinarjev na mesec pri dobri hrani. Kruha belega mi ne manjka. Svinjetina je po goldinarju kila, bela inoka 10 krajcarjev kila, sploh vse je vredno. Po-zdravlja domačine tudi moj tovariš Jožef Poh. do-ma iz Konjic.

Dolič. Dne 25. novembra t. l. se je preselila iz te solzne doline v boljše življenje zgleđna mladen-ka Ivana Grušovnik, p. d. Rebelnikova. Bila je še le 15 let stara, ko je vzela slovo od svojih dragih. Bila je tudi izvrstna cerkvena pevka-sopraništinja. Očeta je zgubila že kot nežen otrok. Za njo žaluje mati, šest sester in dva brata, ki se pa nahajata na italijanskem bojišču. Eden brat se pogreša že od začetka vojske. Kako je bila od vseh ljubljena, priča njen pogreb, ki se je vršil dne 27. novembra. Vsem njenim sorodnikom naše iskrene sožalje! Draga, od vseh spoštovana Ivanica, spavaj v miru! Na svide-rija nad zvezdami!

Globoko pri Brežicah. Tukaj je dne 24. nov. umrl občešpovani občinski odbornik in član kraj-

nega šolskega sveta g. Janez Urek in je bil dne 26. nov. ob mnogobrojni udeležbi v Pišecah pokopan. N. v m. p.!

Najnovejša poročila.

Jeruzalem — padel.

Angleži zavzeli sveto mesto.

Turško uradno poročilo z dne 10. decembra se glasi:

»Pri ponovnih bojih zahodno od Jeruzalema se je posrečilo sovražniku, prodreti s svojim napa-dom v bližino mesta. Mi (Turki) smo nato svoje na zahodni in južni strani mesta ležeče čete umak-nili na zahodno stran mesta.

V angleški spodnji zbornici je naznanil Bonar Law dne 10. decembra, da je angleški general Allenby s svojimi četami napadel sovražnikove postojanke južno in zahodno od Jeruzalema. An-gleške čete so se pomaknile proti Betlehemu in so zavzele svoje postojanke med Jeruzalemom in Je-riho. Londonska infanterija je napadla sovražnikove postojanke na obeh straneh ceste, ki vodi v Jeru-zalem. Sveto mesto se je, ko je bilo popolnoma odrezano, vdalo Angleški uradniki bodo v zvezi z angleškimi, laškimi in francoskimi četami skrbeli za varstvo svetih krajev.

Angleži zasedli Hebron.

Ob enem z Jeruzalemom so čete angleškega generala Allenbyja zasedle tudi mesto Hebron, ki leži 30 km južno od Jeruzalema. Mesto šteje 20.000 prebivalcev. V Hebronu je nekaj časa kraljeval kralj David. Istotam se je dal njegov sin Absalon proglasiti za kralja proti svojemu očetu.

Smer mirovnega gibanja v Rusiji.

Boljševiška vlada je sklenila tudi z osrednji-mi državami desettedenski orožni mir ter je tudi pripravljena z Nemčijo skleniti posebni mir. Proti tej nakani pa so osrednji odbori skoraj vseh socia-lističnih strank in tudi izvršilni odbor kmetskih za-stopnikov objavili oklic na vse ruske državljane, v katerem naglašajo nujno potrebo splošnega miru in ostro obsojajo boljševiška strmljenja za posebno premirje. Iz tega se vidi, da četverosporazum še ni izgubil upanja obdržati Rusijo v svoji oblasti, in sicer pod pretvezo, da on ne odklanja splošnega miru, za katerega pa še čas ni popolnoma ugoden. Kakor od socialistov in kmetskih zastopnikov proti boljševiškemu strmljenju za posebno premirje ne-varnost od Kaledina in njemu vdanega vojaštva.

Novejše iz Rusije.

Četverosporazumovi poslaniki v Petrogradu so dobili od svojih vlad naročilo, naj ostanejo v Ru-siji in ohranijo zveze s »pravo Rusijo.« Njih na-loga naj bo, da osvobodijo Rusijo nemške nevar-nosti.

Kozaski general Kaledin organizira upor proti sedanji boljševiški vladi. V mestu Novo-Čerkask je dal Kaledin aretirati člane delavskega in vojaškega sveta. Vlada je sklenila, da pošlje čete proti Ka-ledinu.

Sedanja ruska vlada je izjavila, da se neha v Rusiji vsaka osebna last. Vsa posestva in vsa zem-lja je ruska narodna last.

Listina ogranitstva.

Sv. Lovrene nad Mariborom: Tožljivo. Zberite raje vse pritožbe proti dotičnemu nakupovalcu, navedite dokaze, priče itd. in pošljite vse to poslanec dr. Verstov-šku. To vendar ne gre, da bi tujei kar tako po svoje po-stopali z našim ljudstvom. Pozdravljeni! — Kmet iz Sav. doline: Pritožba na okrajno glavarstvo. Seveda morate imeti t. j. dokaze. — Vojakom, ki nam pošiljajo po-zdrave, vračamo iste z željo, da se kmalu vidimo v domo-vini — Raznim dopisnikom Več dopisov in dru-gega gradiva smo radi pomanjkanja prostora odložili.

Križev pot za vojni čas je ravnokar izšel v Tis-karni sv. Cirila v Mariboru. Vsebinska je mila, res v srce segajoča, nanašajoča se na razne razmere, ki so nastale vsled vojske ter silno tolažiljiva za tr-peče domače vojskujočih se vojakov. Pridejane so molitve za mir, kakor tudi prošnje za žive in pobožnost za duše rajnih naših vojakov. Knji-zica stane s poštnino vred 30 vinarjev in se na-roča v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Jo jako pri-poročamo!